

Perly sviním  
Mt, 7,6

1. čtení: Mt 7,1-5 **Nesud'te, abyste nebyli souzeni.**

**Kázání: Matoušovo evangelium 7. kapitola, verš 6: Nedávejte psům, co je svaté. Neházejte perly před svině, nebo je nohama zašlapou, otočí se a roztrhají vás.**

Bratři a sestry

tohle není jednoduché. Co jsme to slyšeli z toho evangelia? Vždyť evangelium, to má být takové to milé slovo života, které pomáhá a potěšuje. Slovo, které dokáže proměnit člověka, ukázat naději. A Ježíš, to má být přece takový ten milý pán, který má každého rád a vždycky každému pomůže. Tak proč tady najednou slyšíme o psech a o prasatech, o sviních. To trošku nesouhlasí s těmi našimi představami o Pánu Ježíši a o evangeliu. Navíc použit o někom, o člověku slovo svině, to je docela silné. To si teda ani já v kázání nedovolím. Vždyť je to vlastně sprosté. V tom musí být nějaký háček. On to tak určitě nemyslel. To nám musí pan farář říci takové nějaké to kouzelné slovo, aby to najednou dávalo smysl. Aby se to nějak uhladilo, oslabilo. Přece nemůže Pán Ježíš mluvit o někom jako o svini. No? No ne. Nečekejte ode mě žádné uhlazování. Naopak, buďme rádi, že v té naší Bibli máme něco, co nesouhlasí s našimi představami. Co nás znervózňuje, někoho třeba štve. Jen si dejme pozor. Jsou to silná slova, která nás můžou lehce svést k tomu, abychom si o sobě mysleli, že jsme lepší než ti druzí. Alespoň tohle církev dělala. A pořád dělá, ani my k tomu nemáme moc daleko. Ukazovat na ostatní a říkat si: Ještěže nejsme jako oni. My jsme totiž lepší. A máme právo ty ostatní moralizovat a poučovat. Bože, chraň nás od tohoto zlého.

Ale pojďme postupně. Význam těch slov je docela jasný: Nebud' hloupý, neplýtvej tím nejcennějším, co máš, tam, kde to nemá smysl. Vlastně jsou to Ježíšova slova, která i dneska zná skoro každý. To je hezké, ne? Že i lidé, kteří s Pánem Ježíšem nechtějí mít nic společného, opakují jeho slova. Jen něco málo k významu těch slov. Nedávejte psům, co je svaté. Tím Svatým se tu myslí to, co bylo v Židovském chrámu obětováno Pánu Bohu. Nejčastěji zvířata. Při některých takových obětech to zabité zvíře celé shořelo. Nikdo z toho nic neměl. Tedy fyzicky ne. Ale při některých obětech, mohl ten, který obětoval spolu s knězem, něco z toho zvířete sníst. Ale jenom tihle dva, obětující a kněz. Nikdo jiný se toho nesměl dotknout, bylo to svaté. No a tak to je jasné, že takovou oběť určenou pro Pána Boha a pro můj vztah s Bohem člověk nehodí psovi. Navíc, tady se nemyslí takový ti pejsci, kteří lehávají doma na gauči a dostávají lepší jídlo, než většina lidí na téhle planetě. Tady jde o takové ty toulavé, divoké psy, kteří se ve smečkách pohybují městem. Se kterými není dobré se ani potkat. Jedním z významů těch slov by mohlo být, že takovému psovi svaté jídlo nepomůže. Že z něj neudělá svatého psa. Tak mu ho nedávej.

A pokud jde o tu svini, tady není potřeba moc říkat. Ono i v našem jazyce to zní docela přesvědčivě. Jen věřícímu Židu to znělo ještě trochu silněji. Svině pro něj byla i nábožensky nečisté zvíře. Nesměla se jíst. To my sice říkáme svině, ale pak si v neděli klidně pochutnáme na vepřových řízečcích. Tak Žid ne, pro něj i maso ze svině bylo nečisté.

No dobře, takže takové pěkné lidové moudro nám to Ježíš sdělil? Bojím se, že ne. Že tak jednoduché to nebude. Nejde tu o lidové moudro. Spíš o podobenství. A tak ještě jedna odbočka. Co je tou perlou? Co je pro nás tím svatým? Je něco takového? My evangelíci asi nemáme ten problém, že bychom si posvěcovali kdeco. Od baráků přes auta až k palným zbraním. A snad si i dáváme pozor, abychom nečinili svatou kdejakou svou myšlenku, vlastní nápad a svůj názor. Snad. Ale je nám něco svatého? Co? Je nám doopravdy svatý Ježíš? To, co pro nás udělal? Večeře Páně? Evangelium? Jsou nám svatými bratři a sestry? Vážně? Mají být. Jednáme podle toho?

No tak to bylo něco o svatém, něco o divokých psech a vepřovém mase, něco o židovských obětech. Zatím dobré. Jenže ten problém je pořád na stole. To jsou ty svině. Jestli je to podobenství, kdo v tom podobenství má být ta svině? Kdyby Ježíš řekl třeba zmije. To bychom mohli nalistovat o pár stránek dál a zjistit, koho tím myslel. A ještě jiná pěkná slova pro ně měl. Ale svině? To Ježíš o nikom nepoužil. V Bibli najdeme ještě dvě svině. Tedy vepře a svini. V knize přísloví se píše, že (11:22) Zlatý kroužek na rypáku vepře je žena krásná, ale svéhlavá a rozmarná. A v 2. dopise Petrově se tak mluví o lidech, kteří poznali evangelium, žili podle něj, ale pak toho nechali. (2 Peter 2:22) Přihodilo se jim to, co říká pravdivé přísloví: `Pes se vrátil k vlastnímu

vývratku' a umytá svině se zase válí v bahništi. Jenže tohle nám nepomůže. A nepomůže nám ani to, koho všechno za tyhle svině považovali věřící křesťané během dějin. Ti první křesťané tak viděli pohany, nežidy. Potom zase ti křesťanští nežidé takhle vnímali židy. Dále to byli odpadlíci od víry, ti, kteří hlásali jiné učení než pravá církev (heretici), taky ti, kteří Ježíše zapřeli a zradili víru, nebo prostě jenom lidé, kteří se chovají příliš nemorálně, příliš velcí hříšníci. Mně ještě napdli náboženští pokrytci. Ti, kteří za víru schovávají jenom svoje vlastní cíle. Ale nikdo z těchto lidí jako svině z našeho textu neobstojí. Víte proč? Protože všem těmhle lidem sám Ježíš ty perly dával. Mluvil s nimi, trávil s nimi čas, přesvědčoval je, hádal se s nimi, pomáhal jim, jedl s nimi u jednoho stolu, nabízel jim svatou Večeři Páně. A vypadá to, že to rozhodně nebylo házení perel sviním.

Kdybychom chtěli najít v Ježíšově příběhu někoho, s kým se Ježíš nebavil, koho nezkoušel přesvědčit, byli by to asi kněží a Pilát, kteří ho na konci evangelia odsoudí a popraví. S těmi si opravdu práci nedával. Tak možná tohle by mohlo být to řešení. Že jsou situace, ale pozor, situace, ne lidé sami o sobě, ale situace, kdy nemá smysl snažit se předávat to dobré. Že je prostě hranice, za kterou už všechny naše snahy o zvěstování lásky a odpuštění a smíření je házení perel sviním. Ale kde je ta hranice? U Ježíše byla až nakonci. A vlastně ani tam ne. I na kříži se modlí: Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.

Tak kdo je teda svině? Na koho si můžu ukázat prstem a mít od něj pokoj a už se o nic nesnažit? Protože stejně neudělám nic. Vlastně mě někdo napadá. Pamatujete si ta Ježíšova slova z 1. čtení? Nesud'te, abyste nebyli odsouzeni. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? Anebo jak to, že říkáš svému bratru: 'Dovol, ať ti vyjmu třísku z oka' - a hle, trám ve tvém vlastním oku! Pokrytče, nejprve vyjmi ze svého oka trám, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra.

V Ježíšových Podobenstvích je našim úkolem najít, kdo v tom příběhu jsem já. Najít se v tom. A tady nejsem perlou. Ale ani se nenacházím v tom, který by házel perly sviním. Nepamatuji se, že bych někdy zvěstoval to Boží člověku, u kterého by to nemělo smysl. Mnohem častěji neříkám nic tam, kde bych už měl promluvit a podělit se o ten poklad, který jsem dostal. Tak co když v tomhle podobenství jsem ta svině? Já. A taky každý ty, který to čteš nebo slyšíš. Tu hlavní svini, se kterou nic neuděláš, nenajdeš tam venku mezi lidma. Ale když se podíváš do svého oka, sám na sebe. A tak začínám vzpomínat...kolikrát se mi kdo snažil pomoci a já ho poslal někam, jak mi chtěli zbožní lidé sdělit naději a odpuštění a život...a já prostě neměl náladu. Někdy to holt nešlo. Byl jsem tupý, jindy samolibý, taky jsem někdy nechtěl dobro. Ano, byl jsem svině. Ale ne pořád. Byli světlé chvíle, kdy jsem se najednou nějak odsvinil nebo byl odsviněn a ... a zaslechl jsem to. Najednou to šlo. A díky Bohu za všechny ty naivní věřící blázny, kteří to se mnou nevzdali. A vydrželi až do shvile, kdy to najednou šlo.

Ta Ježíšova slova o sviních prostě nejsou určena k tomu, abychom ve světě vyhledávali svině. Abychom si hledali aliby, proč to s tím kterým vzdát. Aby se nám ta Ježíšova slova stala výmluvou pro vlastní lenost a strach. Naopak. Zkoušejme to. Zvěstujme evangelium, dělme se s lidmi o odpuštění, smíření a bezpodmínečnou lásku, kterou sami od Pána Boha dostáváme. A když to nevyjde? Berme to tak, že ten dotyčný byl zrovna ve svém sviňském období. Tak třeba jindy. Vždyť se mnou samotným to není jiné.

Amen